

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

★

TUBERCULINISATIE OP GROOTE SCHAAL IN DEN STRIJD TEGEN TUBERCULOSE

Naar aanleiding van het artikel van collega BRUYEL in het *N. T. v. G.* van 24 Jan. 1942, zou ik erop willen wijzen, dat in verschillende deelen van ons land tuberculinisatie van de schooljeugd, met daarna Röntgendoorlichting van de positief reageerenden, plaats vindt.

Ook in Zeeland is hiermede een begin gemaakt. Behalve de gewone lagere scholen worden ook de bewaarscholen, hogere burgerscholen, het gymnasium, ambachtscholen en zoo voort, onderzocht (totaal ongeveer 60000 kinderen). Het onderzoek geschiedt door het consultatiebureau voor de Tuberculosebestrijding, mijns inziens het instituut, dat dit werk moet verrichten. De Prov. Zeeuwsche Vereeniging tot bestrijding der tuberculose heeft, mede voor dit onderzoek, een 2e districts-arts aangesteld.

De eerste 7000 kinderen zijn onderzocht. Wij hebben wel den indruk dat dit onderzoek nuttig is, en wel om 4 redenen:

- 1e. Wij krijgen een goed overzicht in de verspreiding van de tuberculose in de provincie.
- 2e. Er worden kinderen met actieve tuberculose opgespoord.
- 3e. Naar aanleiding van het contactonderzoek van deze kinderen zijn wij verschillende lijdens aan open longtuberculose op het spoor gekomen.
- 4e. Dit onderzoek helpt mede, de bevolking den weg te leeren naar het Consultatiebureau, den angst van het onderzoek te doen verliezen.

Weerstand van de zijde der ouders wordt practisch niet ondervonden.

Slechts als een balans is opgemaakt van het geheele onderzoek, kan worden nagegaan of het resultaat in overeenstemming is met de groote moeite en de kosten aan dit werk verbonden. Maar reeds nu kunnen wij zeggen: het is geen schieten met een kanon op een mug.

Middelburg,
27 Januari 1942

F. DE STOPPELAAR, districts-tuberculosearts voor Zeeland
A. M. LEENMANS, 2e districts-arts

INCUBATIETIJD BIJ TUBERCULOSE

Het referaat van prof. VAN LOOKEREN CAMPAGNE over een onderzoek van WALLGREN geeft onverwacht antwoord op een vraag, welke ik mijzelf en anderen kort geleden had gestelde (dit *Tijdschrift* 24 Januari 1942).

Aanleiding was het volgende tragisch verloopende geval: een te voren gezonde 8-jarig jongetje uit een mij 15 jaar bekend gezin, komt op 13 October 1941 op mijn spreekuur met vage klachten; van 22 October af bezoek ik het kind geregeld aan huis zonder tot een diagnose te kunnen komen. Na een aanvankelijke schijnverbetering breekt vrij onverwacht meningitis tuberculosa uit, waaraan het patiëntje op 9 November overlijdt.

De infectiebron blijft, niettegenstaande het Röntgenonderzoek der ouders, van het zusje en een tijdelijken huisgenoot, onbekend. Het overleden jongetje heeft in de zomervacantie tusschen 27 Juli en 18 Augustus veertien dagen elders gelogeed en heeft toen al dien tijd geslapen bij een 21-jarigen, hoestenden man, bij wien op 19 December j.l. een uitgebreid longproces, met veel tuberkelbacillen in het sputum, werd vastgesteld op het Districtsconsultatiebureau. De reden voor mij dit spoor te volgen was gelegen in het feit, dat in het laatste gezin twee jaar geleden een 12-jarige jongen aan hersenverschijnselen zou zijn overleden. Na informatie bij den huisdokter bleek ook dit meningitis tuberculosa te zijn geweest.

Bij ons jongetje heeft de intensieve besmetting waarschijnlijk plaats gevonden in de eerste helft van Augustus, terwijl op 13 October, dus *na ruim 8 weken*, de ouders zich al bezorgd maakten en mij raadpleegden.

Frederiksoord, 29 Januari 1942

W. A. WEISFELT